

Työterveysliikelaitoksen tulosbudjetti ja toimintasuunnitelma 2024

Johtokunta 13.12.2023

Helsinki

1. Talouden kokonaisuus 2024

Määräraha-aulukko

Palvelukustannukset	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024	TUBU 2024
Työterveyspalvelu								
Palvelun kokonaiskustannus	17 831 421	21 617 287	18 271 121	16 518 725	17 122 828	19 892 628	21 222 064	21 280 000
Suorite (Työterveyspalvelua käyttävä asiakas, kpl)	42 000	42 000	41 500	40 000	38 000	38 000	38 000	38 000
Yksikkökustannus (€/työterveyspalvelua käyttävä asiakas)	425	515	440	413	451	523	558	560
Yksikkökustannuksen muutos-%	0 %	21 %	-14 %	-6 %	9 %	16 %	24 %	0,27 %

2. Talousarviovuoden painopisteet ja tavoitteet

Työterveysliikelaitoksen talousarviossa päätetyt painopisteet vuonna 2024 ovat:

- Tuotetaan työterveyshuollon palvelut kaupungin linjausten ja työterveyshuollon toimintasuunnitelman mukaisesti muutosvaiheen aikana
- Valmistaudutaan työterveyspalvelujen onnistuneeseen siirtoon uudelle toimijalle ja liikelaitoksen toiminnan lakkauttamiseen

Sitova toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Asiakaskokemus paranee
Tavoitekategoria	Liikelaitoksen oma
Mittari 1	Nettosuositteluindeksi (NPS), pisteluku
Mittarin 1 lähtöarvo	63 (Vuoden 2022 toteuma)
Mittarin 1 tavoitearvo	vähintään 67
Strategian painopiste	Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

Muu toiminnan tavoite	Selite
Tavoite	Hyvä kiireettömän hoidon saatavuus
Tavoitekategoria	Liikelaitoksen oma
Mittari 1	Lääkärin kiireettömän vastaanottoajan saaminen, keskiarvo
Mittarin 1 lähtöarvo	2,5 päivää (Vuoden 2022 toteuma)
Mittarin 1 tavoitearvo	enintään 5 arkipäivää
Strategian painopiste	Henkilöstölle vetovoimainen Helsinki

3. Toimintaympäristön muutokset

- Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.6.2022, että Helsingin kaupungin omana toimintana tuottamat työterveyspalvelut voidaan saattaa kilpailuttamisen piiriin. Kilpailutus tulee järjestää niin, että työterveysliikelaitoksen henkilöstö siirtyy liikkeen luovutuksella kilpailun voittaneen toimijan palvelukseen. Kilpailutusta valmistelee kaupunginkanslian henkilöstöosasto.
- Kilpailutus keskeytettiin helmikuussa 2023. Kilpailutus käynnistettiin uudelleen syksyllä 2023. Toiminta uuden toimijan kanssa alkaa kilpailutussuunnitelman mukaan vuonna 2024. Liikelaitoksen toiminnan lakkauttamisen aikataulu tarkentuu kilpailutusprojektin edetessä.
- Liikelaitoksen talousarvio on laadittu koko vuodelle 2024. Uuden toimijan aloitusaikataulun varmistuessa tarkennetaan liikelaitoksen vuoden 2024 kustannukset talousarvion ennusteissa ja tilinpäätöksessä toteutuneen mukaan. Taloussuunnittelukaudella 2024–2026 liikelaitos tuottaa kilpailutussuunnitelman mukaisesti työterveyspalveluja vain osan vuotta 2024, jonka jälkeen palvelut tuottaa uusi toimija.

4. Tulobudjetti

Tuloslaskelma	Tilinpäätös 2022	Ennuste 3, 2023	TA2024	TUBU2024
Liikevaihto	16 518 725	18 939 898	21 222 064	21 280 000
-Oma toiminta	14 580 892	16 319 898	18 505 609	18 563 545
-Ostopalvelut	1 937 833	2 620 000	2 716 455	2 716 455
Muut tuotot	126 162	115 185	102 185	99 185
Tuotot yhteensä	16 644 887	19 055 083	21 324 249	21 379 185
Tarvikeostot	-241 222	-255 550	-278 600	-290 600
IT-kulut	-1 171 451	-1 008 046	-1 014 500	-1 071 200
Työvoiman vuokrauskulut	-3 968 093	-4 960 766	-4 699 707	-5 106 982
Terveyspalveluostot	-2 274 852	-3 003 000	-3 118 455	-3 118 455
Muut palveluostot	-554 601	-644 472	-743 656	-773 337
Palkat + henkilösivukulut	-7 959 733	-8 473 171	-9 782 959	-9 332 239
Poistot	-78 818	-94 394	-57 726	-57 726
Muut kulut	-1 253 076	-1 399 008	-1 588 646	-1 588 646
Kulut yhteensä	-17 501 846	-19 838 408	-21 284 249	-21 339 185
Liikelylijäämä (-) / Alijäämä	-856 959	-783 325	40 000	40 000
Rahoituskulut	-23 946	-40 000	-40 000	-40 000
Tilikauden ylijäämä (-) / Alijäämä	-880 905	-823 325	0	0

Tilankäytön mittarit	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024	TUBU 2024
Palvelutilat yhteensä m²	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000

Liiketoiminnan tunnusluvut	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Tilinpäätös 2022	Tulosbudjetti 2023	Ennuste 2023	Talousarvio 2024	TUBU 2024
Liikevaihdon muutos (%)	7 %	21 %	-15 %	-10 %	4 %	16 %	24 %	0 %
Henkilöstökulut (ml. työvoiman vuokraus) / liikevaihto (%)	68 %	60 %	72 %	72 %	66 %	69 %	68 %	68 %
Liikely- / alijäämä liikevaihdosta (%)	2 %	0 %	2 %	-5 %	-1 %	-1 %	0 %	0 %

5. Toimintasuunnitelma (1/2)

- Työterveyspalveluiden laajuuden määrittelee kaupunki työnantajana. Tavoitteena on, että noin puolet on lakisääteisiä palveluita ja noin puolet on sairaanhoitopalveluita.
- Palvelut tuotetaan työterveyshuollon toimintasuunnitelman 2024 mukaisesti. Suunnitelma on käsitelty kaupungin henkilöstötoimikunnassa 23.10.2023. Työterveyshuollon toimintasuunnitelman yleiset tavoitteet vuodelle 2024 ovat
  1. Työterveyshuolto tukee henkilöstön sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyseläköitymisten ennaltaehkäisyä.
  2. Työterveyshuollon toteuttama työpaikkaselvitystoiminta on ajan tasalla.
  3. Työterveyshuollon muutos on henkilöstölle mahdollisimman sujuva.
- Työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa on asetettu lukumääräiset arviot suunnitellusta toiminnasta
  - Työpaikkaselvitykset 200
  - Työhönsijoitustarkastukset 2 500
  - Erityisen sairastumisen vaaran perusteella 800
  - Terveiden seurantatarkastukset 1 500
  - Vajakuntoisuuteen ja työkyvyn arviointiin ja seurantaan liittyvät terveystarkastukset 3 000
- Toimintaa ohjaavat kaupungin henkilöstöpoliittiset tavoitteet, työhyvinvointiohjelma sekä työterveyshuoltoa koskeva lainsäädäntö. Palvelut tuotetaan kustannustehokkaina ja tarvelähtöisinä.
- Digitaalisia palveluja on kehitetty myös muutosprosessin aikana. Vuonna 2023 otettiin käyttöön sähköinen työpaikkaselvitys. Vuonna 2024 digitalisaatiossa keskitytään toiminnan edellyttämien järjestelmien välttämättömään ylläpitoon ja valmistaudutaan käytön lopettamiseen.
- Hyvään asiakaskokemuksen pyritään muutostilanteessa turvaamalla työterveyspalvelujen tuottamiseen tarvittavat henkilöstöresurssit ja ostopalvelut.

5. Toimintasuunnitelma (2/2)

- Työterveyspalvelut –yksikkö tuottaa pääsääntöisesti lakisääteisiä Kela 1 –palveluja toimintasuunnitelman ja asiakasorganisaatioiden (toimialat, kaupunginkanslia, tarkastusvirasto ja liikelaitokset) kanssa tehtävien palvelusuunnitelmien mukaisesti.
- Terveys- ja hyvinvointipalvelut –yksikkö tuottaa pääsääntöisesti sairaanhoidon Kela 2 –palveluja sekä vastaanoton, puhelimen, chatin ja laboratorion palvelut.
  - Näissä kahdessa yksikössä laskutettavaa työtä tekeville henkilöstöryhmille asetetaan henkilökohtaiset myyntitavoitteet koko vuodelle ja kuukausittain
- Yhteiset –palvelut yksikkö tuottaa liikelaitoksen hallinnon palvelut.

Taustadiat talousarviosta

Toimenpiteet ja riskit

Talousarvion mukaisesti

Strategiset riskit

Työterveys Helsinki valmistautui vuosina 2022–2023 kaupungin työterveyspalvelujen kilpailutuksen aikataulun mukaisesti liikelaitoksen palvelutoiminnan liikkeenluovutukseen uudelle toimijalle vuoden 2023 aikana. Muutostilanteen vuoksi liikelaitoksen oman henkilöstön määrä väheni. Lisäksi liikkeenluovutukseen valmistauduttaessa monia liikelaitoksen hankintoja ja palvelusopimuksia oli sopeutettu lyhyeen suunniteltuun toiminta-aikaan. Liikelaitoksen palvelukyky heikkeni. Kilpailutuksen keskeyttämisen jälkeen keväällä 2023 liikelaitos pyrki vakauttamaan toimintaa rekrytointeja aktiivomalla ja jatkamalla ostopalvelusopimuksia. Poikkeuksellisen tilanteen vuoksi toimenpiteistä aiheutuu ylimääräisiä kustannuksia, jotka nostavat liikelaitoksen palvelutuotannon kustannuksia.

Taloudelliset riskit

Liikelaitoksen palvelutoiminnan riskinä ja epävarmuustekijänä on kilpailutuspäätöksen aiheuttama henkilöstön väheneminen ja terveydenhuollon yleinen vaikea henkilöstön saatavuus, erityisesti lakisääteisen toiminnan kannalta tärkeimmissä työterveyslääkäreiden ja -hoitajien henkilöstöryhmissä. Riskiä on pyritty hallitsemaan lisäämällä palvelujen ja vuokratyövoiman hankkimista ulkoisilta tuottajilta. Lisäksi vuonna 2023 tehtiin palvelujen kohdentamissuunnitelma henkilöstöresurssin pienentymiseen varautumiseksi. Taloudellisina riskeinä kilpailutusprosessiin liittyen ovat liikelaitoksen toiminnan lakkauttamisesta aiheutuvat kertaluonteiset kustannukset. Näistä on toistaiseksi tunnistettu tiloihin ja sähköisiin palveluihin tehtyjen investointien poistot sekä mahdolliset sopimusten muutoksista aiheutuvat kustannukset.

Operatiiviset riskit

Kaupungin henkilöstön keskeiset työkykyä heikentävät tekijät tauti/oireryhmittäin ovat mielenterveyden häiriöt ja unettomuus, tuki- ja liikuntaelinten ongelmat ja kroonistunut kipu sekä lihavuus. Työterveyshuollon toimintavuodet 2022–2023 ovat olleet poikkeuksellisia ulkoistuspäätöksen myötä. Suunniteltua työtä on jouduttu priorisoimaan asiakasorganisaatioiden kanssa uudestaan kesken toimintakauden. Työterveys Helsingin vaikuttavuuskonseptiin perustuvat hoitopolut mielenterveysongelmien osalta ovat vahvistuneet lyhytpsykoterapiapalvelulla. Sen sijaan tuki- ja liikuntaelinten ongelmien tai kipupotilaiden hoitoketju on heikentynyt näkyen sairauspoissaolojen lisääntymisenä tuki ja liikuntaelinten sairauksissa. Lihavuuden uuden hoitomallin tutkimusinterventiot on saatu päätökseen, mutta jatkokehitystyö on lopetettu. Ennaltaehkäisevien palveluiden puutteiden vuoksi työkykyriskejä voi jäädä piiloon ja varhainen puuttuminen heikkenee. Esihenkilöiden varhaisen tuen yhteydenotot (30 päivää sairauspoissaoloilmoitukset) ovat merkittävästi vähentyneet henkilöstötietojärjestelmän muutoksen vuoksi.

Henkilöstösuunnitelma

Talousarvion mukaisesti

Henkilöstön käyttö	Tilin-päätös 2019	Tilin-päätös 2020	Tilin-päätös 2021	Tilin-päätös 2022	Tulos-budjetti 2023	Ennuste 2023	Talous-arvio 2024	Tulos-budjetti 2024
Henkilöstön määrä	165	166	146	116	107	123	123	122

Liikelaitoksen henkilöstösuunnittelua on tehty loppuvuonna 2021 julkistetusta kilpailutuslinjauksesta lähtien ottaen huomioon toiminnan kilpailuttaminen. Liikelaitoksen oma henkilöstö vähentyi noin 21 %:a vuonna 2022 (146 ->116). Oman henkilöstön määrän ennuste vuodelle 2023–2024 on 123.

Palvelutoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi keskeisiin työterveydenhuollon tehtäviin on ollut käynnissä jatkuva rekrytointi sekä vuokratyövoiman ja ostopalvelujen hankinta. Vuodelle 2024 suunnitellut henkilötyövuodet ovat asiakasmäärään nähden samalla tasolla kuin vuosina 2020–2021.

Henkilöstöressurssia suunnataan muutosvaiheessa lakisääteisten palvelujen turvaamiseen.